

INHOUD

Economie 2

- België en groene banen: naar een advies van de sociale partners?
- Welke energiemix voor België in 2020?

Ondernemingen 3

- A/H1N1: preventie loont
- Wet Renault niet strijdig met EU-richtlijn

Sociaal beleid 4

- Eindelijk een doorbraak in het dossier rechtplegingsvergoeding

Sociale ombuds 5

- Nieuwe ontslagreden maakt ontslag willekeurig

Echo regio's 5-7

- Huisvesting: verzekering inkomensverlies
- Gewikt en gewogen
- Kapitalisme : alsof er niets gebeurd is...

Europa & Internationaal 8

- Het EVV vraagt duidelijkheid over de politieke oriëntaties van de Commissie
- Crisis/ waardig werk op alle fronten

Banken moeten bijdragen aan schuldafbouw en economische heropleving

Voor wat hoort wat. De Belgische grootbanken hebben zich lelijk in de nesten gewerkt. De overheid en dus de belastingbetaler haalde hen eruit. Het gevolg daarvan is dat nu de overheid en dus de belastingbetaler in de nesten zit. Kunnen we rekenen op de banken om ons er mee uit te halen?

Sommige regeringskringen beweerden dat de financiële instellingen bezig zijn met een delicate evenwichtsoefening waarbij ze zichzelf enerzijds opnieuw sterker maken en dus minder risico nemen, en anderzijds toch voldoende kredieten verstrekken aan particulieren en bedrijven om de economie te doen draaien. Anderen lieten weten dat de banken hun schuld al hadden ingelost.

Het ABVV heeft gevolgd door anderen duidelijk gemaakt dat dit evenwicht helemaal niet bereikt is en dat de slogan socialisering van de verliezen en privatisering van de winsten zelden zo ruw wordt toegepast als door de Belgische grootbanken. Het belang van de aandeelhouders primeert. Zoveel is duidelijk. Vandaar hebben we opgeroepen de banken te verplichten hun maatschappelijke verantwoordelijkheden op te nemen.

Naar aanleiding van de crisis krijgen de banken krediet aan 1% -een spotprijsje- van de Europese Centrale Bank dat ze investeren in staatsobligaties die 3 tot 4% opbrengen in plaats van het uit te lenen aan huishoudens en bedrijven. Een tweede manier om hun winstmarge op te krikken is bedrijven evenveel rente te laten betalen op hun leningen als voor de crisis en zelf veel minder interest te geven op spaarboekjes en termijndeposito's.

Onze oproep kwam tijdig want sommige banken wilden de winst die ze opnieuw maakten al omzetten in dividenden voor aandeelhouders of in bonussen voor traders, terwijl deze banken nog overheidshulp krijgen. De grootbanken willen allemaal zo snel mogelijk die hulp in de vorm van staatswaarborgen afbouwen omdat ze daar een premie voor moeten betalen. Tegelijk weten ze maar al te goed dat de Belgische staat gratis borg blijft staan en weer voor hen zal inspringen bij een volgende crisis. Een crisisbelasting van de banken vragen is dus volledig gerechtvaardigd.

We zijn dan ook blij dat er na de tussenkomst van het ABVV een consensus groeit om aan de banken een substantiële bijdrage te vragen. Er kan uiteraard discussie zijn over de vorm die de crisisbelasting moet aannemen, fiscaal of via een speciale bijdrage, waarbij ook de notionele intrestaftrek ter sprake kan komen. Naast bijdragen aan de schuldafbouw moeten de banken bovendien meewerken aan de economische heropleving en een vergroening en verduurzaming van de economie. Dit moet gebeuren via regulering en een versterkt toezicht, op nationaal en op internationaal niveau. Het ABVV zal dit laatste bespreken samen met andere vakbondsleiders en de staatshoofden van de G20 in Pittsburgh later deze maand.

Toepassing sociale en milieunormen krijgt duwtje in de rug

Het ABVV is tevreden met de resolutie betreffende de toepassing van sociale en milieunormen in het kader van de globalisering die de Kamer in juli goedkeurde. De resolutie herneemt een groot deel van de eisenbundel rond waardig werk die het ABVV in samenwerking met het ACV, ACLVB, 11.11.11-CNCD, FOS, Wereldsolidariteit en Oxfam solidariteit op tafel heeft gelegd. De stemming van deze resolutie is een positief signaal aan de start van het tweede campagnejaar rond waardig werk. De volksvertegenwoordigers vragen de federale regering waardig werk een plaats te geven binnen het buitenlands beleid en ontwikkelingsbeleid. Ze vragen haar ook om van de fundamentele arbeids- en milieunormen een dwingend onderdeel te maken van het economisch beleid op alle beleidsniveaus en om schendingen strafbaar te stellen. Ze willen dat daadwerkelijke en dwingende bevoegdheden worden gegeven aan de internationale instellingen die belast zijn met sociaal en milieubeleid, zoals de Internationale Arbeidsorganisatie. De overheid moet er tenslotte op toezien dat het Belgisch voorzitterschap van de Europese Unie in 2010 bijzondere aandacht besteedt aan de bepalingen van de resolutie en de doelstellingen ervan opneemt in de hernieuwde Lissabonstrategie.

België en groene banen: naar een advies van de sociale partners?

Reeds op 21 oktober 2008 (!!!) vroeg Minister van Werk, Joëlle MILQUET, een gezamenlijk advies van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven en de Nationale Arbeidsraad over iets dat tegenwoordig erg "in" is, namelijk de "groene banen". Ze vroeg meer bepaald een onderzoek naar de meest gunstige voorwaarden voor het creëren van groene banen, onderzoek naar problemen i.v.m. herstructureringen, nieuwe vereiste competenties, de noden aan voortgezette opleiding, de gevolgen op het vlak van veiligheid en gezondheid, de krapte op de arbeidsmarkt in de groene sectoren en de opname van deze problematiek in de strategie van Lissabon na 2010.

Hoever staan we nu meer dan een jaar later? Jammer genoeg niet erg ver ...

Ondertussen vonden wel tal van gezamenlijke vergaderingen plaats, en werd – weliswaar met heel kleine stapjes - vooruitgang geboekt.

Nochtans zijn groene banen voor het ABVV onmiskenbaar een bron van duurzaam werk. De notie "groene baan" moet in de

ruime zin begrepen worden: niet alleen banen die in de enge zin van het woord verband houden met het leefmilieu (vervuiling, afval, grondsanering), maar ook alles wat verband houdt met energie (ontwikkeling hernieuwbare energie, verbetering van de energie-efficiëntie van de woningen) en vervoer (wagens met lage CO₂-uitstoot, hybride wagens, elektrische wagens...).

De ontwikkeling van deze nieuwe sector moet aangemoedigd en begeleid worden door opleiding van de werknemers en door te zorgen voor een billijke overgang voor de werknemers uit de meest getroffen sectoren.

De werkgevers lijken minder happig. Ze hebben zich ertoe verbonden met de vakbonden een eerste advies ten gronde uit te brengen tegen het einde van het jaar. Maar dan zullen ze wel wat meer enthousiasme aan de dag moeten leggen.

Zal ons land weer eens de trein van de innovatie missen?

sebastien.storme@abvv.be (02 506 83 81)

Welke energiemix voor België in 2020?

België staat voor de belangrijke vraag van zijn energietoekomst.

Welke energiemix voor België tegen 2020? Dat is de vraag die minister MAGNETTE in november 2008 voorlegde aan een groep van acht deskundigen, de commissie GEMIX genaamd.

In juni legde deze commissie haar voorlopig rapport neer.

Eigenlijk leggen de deskundigen in deze fase drie scenario's voor:

- **Scenario A:** de wet van 2003 op de uitstap uit kernenergie onverkort toepassen.
- **Scenario B:** de levensduur van de kerncentrales van 40 tot maximum 60 jaar verlengen (voorstel van de Commissie 2030, opgericht door minister VERWILGHEN in 2007).
- **Scenario C:** de levensduur van de oudste kerncentrales met minimum tien jaar en die van de jongste met 20 jaar verlengen!

Zoals gewild door de regering werd dit rapport voor discussie aan de actoren van de civiele maatschappij voorgesteld.

En discussie was er. Maar van conclusies of boodschappen van de diverse adviesinstanties was geen sprake.

Het ABVV pleit voor een gediversifieerd energiepakket, een evenwichtige energiemix. In 2003 besloot ons land geleidelijk uit de kernenergie te stappen. We moeten binnen het kader van de wet van 2003 blijven. Een andere boodschap zou nefast zijn voor de investeringen in hernieuwbare energie of in een beleid van energie-efficiëntie van het woningpark, die een positief effect op de werkgelegenheid en de koopkracht van de gezinnen zullen hebben!

Wij eisen een fonds dat gefinancierd wordt met de winsten uit de nagenoeg volledige afschrijving van het Belgisch kernpark (Windfall Profits). Het geld van dit fonds zou dan aangewend kunnen worden voor de financiering van een beleid van energiebesparingen.

Welke plaats zal de regering nu geven aan de sociale partners in dit cruciale debat over de energietoekomst van ons land?

sebastien.storme@abvv.be (02 506 83 81)

A/H1N1: preventie loont

De Mexicaanse griep werd voor het eerst vastgesteld op 18 maart 2009 in Mexico. Het gaat om een nieuw virus, dat grote veranderingen heeft ondergaan. Daardoor hebben weinig mensen immuniteit voor dit virus opgebouwd, en kunnen heel veel mensen er ziek van worden. Op 11 juni 2009 heeft de Wereldgezondheidsorganisatie fase 6 van de griepandemie afgekondigd. Dit betekent niet dat het griepvirus gevaarlijker is geworden, maar wel dat het ruim verspreid is in verschillende landen van verschillende continenten, ondertussen ook in heel wat Europese landen, waaronder België.

Hygiëne en vaccinatie

Het virus verspreidt zich via heel kleine druppeltjes. Besmet wordt je door het inademen van die druppeltjes. Ook direct contact met een besmette persoon of voorwerpen (zakdoek bijvoorbeeld) kan besmetting veroorzaken. Een goede handen hoesthygiëne is dus heel belangrijk om het besmettingsrisico te verminderen.

Nog beter ben je beschermd via vaccinatie. Momenteel is er echter nog geen vaccin te

koop om de mens te beschermen tegen de A/H1N1-griep. Het vaccin tegen de gewone seizoensgroep beschermt immers niet tegen de Mexicaanse griep. Vermoedelijk zal het vaccin voor Mexicaanse griep vanaf november beschikbaar zijn.

Zet het punt op de agenda van het Comité

Gezien het vaststaand feit dat de Mexicaanse griep heel wat werknemers kan ziek maken, heeft het Comité voor Preventie en Bescherming op het werk zeker en vast een rol te spelen inzake informatie over preventie en vaccinatie. Praktische tips vind je onder andere op de website www.influenza.be, onder de rubriek "Faq Ondernemingen". Daar staan de antwoorden op de vragen van werkgevers en werknemers, die door een 'task force' van de groep van Tien werden verzameld. In de toekomst zal het aanbod nog worden uitgebreid. Ook de arbeidsgeneesheer zal het comité ongetwijfeld nuttige informatie kunnen geven, onder andere over wanneer het vaccin precies ter beschikking zal zijn.

francois.philips@abvv.be (02 506 82 60)

Wet Renault niet strijdig met EU-richtlijn

Op 16 juli 2009 beantwoordde het Hof van Justitie vier prejudiciële vragen van het Arbeidshof van Luik. Het Arbeidshof van Luik, gevat door een aantal werknemers die het oneens waren met een door de vakbonden onderhandeld sociaal akkoord, wilde van het Hof weten of individuele werknemers, op grond van de richtlijn 98/59, de naleving van de informatie- en raadplegingsprocedure kunnen betwisten. De Belgische wetgeving, met name artikel 66 en 67 van de Wet van 13 februari 1998 (Wet Renault), staat individuele werknemers immers niet toe om dat te doen wanneer de werknemersvertegenwoordigers geen bezwaren hebben geuit. De werknemersvertegenwoordigers hadden het sociaal plan goedgekeurd.

Het Hof oordeelde dat het recht op informatie en raadpleging bij collectief ontslag een collectief recht is dat niet aan de individuele werknemers toekomt, maar aan de werknemersvertegenwoordigers.

De Belgische regeling die de werknemersvertegenwoordigers toelaat om de naleving van de informatie- en raadplegingsprocedure te betwisten, maar voor de betwisting door individuele werknemers bijkomende voorwaarden stelt (met name dat de werknemersvertegenwoordigers de informatie- en raadplegingsprocedure niet hebben betwist), is derhalve niet in strijd met de richtlijn. De Belgische regeling maakt, volgens het Hof, ook geen schending uit van artikel 6 van het EVRM dat voorziet in een recht op een eerlijk proces.

Wanneer de werknemersvertegenwoordigers erkennen dat de informatie- en raadplegingsprocedure door de werkgever werd nageleefd en hun goedkeuring geven aan een sociaal plan, kunnen individuele werknemers de beslissing van hun vertegenwoordigers naderhand dus niet meer bestrijden voor de rechter.

isabelle.vanhie@abvv.be (02 506 83 49)

8,6% van de Europese werknemers hebben werkgerelateerde gezondheidsproblemen

Vandaag kunnen de eerste resultaten van een enquête over de werkkrachten in de Europese Unie op internet geraadpleegd worden. Ook al zijn er vergelijkingen tussen de diverse EU-landen mogelijk (namelijk over de gevolgen van absenteïsme) toch dient er, inzake de geldigheid van die vergelijkingen, rekening te worden gehouden met de methodologische nota's en het onderscheid dat hierin uitgelegd wordt.

In de 27 landen van de EU had - tijdens de 12 maanden vóór de enquête - 8,6 % van de werknemers (hetzij 20 miljoen) te kampen met werkgerelateerde gezondheidsproblemen. Voor België was dit 11,7%. Deze percentages zijn zo goed als gelijk bij mannen (EU 8,53% /BE 12,8) en bij vrouwen (EU 8,59 % /BE 10,6) terwijl de vrouwen maar een gering percentage van de in de EU erkende beroepsziekten voor hun rekening nemen.

3,2% van de werknemers werd het slachtoffer van een ongeval (7 miljoen), wat neerkomt op 73,4% absenteïsme (BE 82,6%).

41% van de werknemers wordt blootgesteld aan fysieke risicofactoren (BE 19,4) en 28% aan psychosociale risicofactoren (BE 14,6).

Repetitieve overbelastingsletsels komen het vaakst voor in de bouwsector. Stress, angstgevoelens en depressie komen dan weer vaker voor in de financiële sector.

Voor meer info verwijzen we naar de site van het EVV (enkel in het Engels en in het Frans) <http://hesa.etui-rehs.org/fr/default.asp>.

Studiedag en colloquium

- N.a.v. de viering van de 50e verjaardag van het Belgisch Tijdschrift voor Sociale Zekerheid organiseert de Directie-generaal Beleids-ondersteuning van de FOD Sociale Zekerheid op 23 september 2009 in samenwerking met de FOD Volksgezondheid een studiedag over "**De pijlers die onze sociale zekerheid schragen**".

Deskundigen zullen het hebben over de toekomst van de sociale zekerheid aan de hand van uiteenzettingen en korte discussies.

Wanneer? 23 september 2009 van 9.30u tot 17.00u.

Waar? Adolphe Maxlaan 98 - 1000 Brussel

Inschrijven via : conferences@minsoc.fed.be of fax 02 528 69 67

- De KU Leuven organiseert op 13 oktober een colloquium over de toekomst van de pensioenen: "**Toereikende pensioenen vandaag: implicaties voor het beleid van morgen?**"

De vorsers van het "Centrum voor sociologisch onderzoek" van de KUL zijn enkele jaren geleden een studie begonnen over de middelen die aan de Belgische pensioenen besteed worden.

Bepaalde maatschappelijke ontwikkelingen, zoals de algemene vergrijzing, leiden tot grote onzekerheid over de toekomst en de toekomstige betaling van de pensioenen. Doorheen een aantal essentiële thema's van de pensioensector geeft het team o.l.v. professor Jos BERGHMAN een kritische visie op het huidige pensioenbeleid en tekent het een aantal pistes voor de toekomst uit.

Wanneer? 13 oktober 2009 van 18.00 tot 21.00u.

Waar? Faculteit Sociale Wetenschappen - Parkstraat 45 - 3000 Leuven

Inschrijvingen (vóór 30 september):

Sofie.DeRijck@soc.kuleuven.be

Eindelijk een doorbraak in het dossier rechtsplegingvergoeding

Door de wet op de verhaalbaarheid van 21 april 2007 werden de rechtsplegingvergoedingen, zijnde vergoedingen die de verliezende partij bij een gerechtelijke procedure moet betalen aan de winnaar, drastisch verhoogd.

Dat komt omdat de rechtsplegingvergoeding voortaan naast de kosten van de procedure ook de erelonen van de **advocaat** van de in het gelijk gestelde partij omvat.

Het bedrag van de rechtsplegingvergoeding wordt bepaald in functie van de aard van de zaak en het belang van het geschil.

Het KB dat de bedragen vaststelt, bevat een tabel die het **basisbedrag** van de rechtsplegingvergoeding **en een minimum- en maximumgrens** bepaalt. Voor een eis tussen 750 en 2500 € bedraagt het basisbedrag 400 € met een minimum van 200 € en een maximum van 1000 €.

De rechter kan het basisbedrag van de rechtsplegingvergoeding verhogen of verlagen binnen het kader van de maximum- en de minimumgrenzen, op basis van vastgelegde criteria zoals de financiële middelen van de verliezende partij, de complexiteit van de zaak, het manifest onredelijke bedrag van de situatie.

Voor sociale zekerheidsgeschillen werd een beperkte rechtsplegingvergoeding voorzien om de begrotingskosten voor de sociale zekerheidsinstellingen die stelselmatig de gerechtskosten met inbegrip van de rechtsplegingvergoeding ten laste nemen, te beperken.

De gevolgen van de wet waren niet gering: de bedragen van die rechtsplegingvergoedingen zijn letterlijk ontploft.

De wet had ook kwalijke gevolgen voor de Diensten sociaal recht want de RPV is alleen verschuldigd aan partijen die door een advocaat vertegenwoordigd worden.

Vakbondspleiters kunnen er dus geen bekomen als ze het proces winnen.

Daarentegen moest de vakbond wel een hoge rechtsplegingvergoeding betalen

als de pleiter de procedure verloor. Er ontstond dus een onevenwicht tussen werknemers, die vaak verdedigd worden door een vakbondspleiter, en de werkgevers die altijd verdedigd werden door een advocaat.

Het ABVV heeft, zelfs al voordat de wet gestemd werd een niet aflatende strijd gevoerd, om in eerste instantie ook gerechtigd te zijn op een rechtsplegingvergoeding of om ten minste voor het sociaal recht de rechtsplegingvergoeding terug te brengen tot dezelfde bedragen als deze die gelden voor de sociale zekerheidsgeschillen.

Er waren tussenkomsten in de Senaatscommissie, tussenkomsten bij de diverse ministers van Justitie, we hebben procedures ingeleid voor het Grondwettelijk Hof en de Raad van State, een open brief mee ondertekend en acties gevoerd aan het justitiepaleis.

Uiteindelijk heeft die strijd geloond want op de Ministerraad van 17/07/2009 werden wijzigingen aan de wet en het KB goedgekeurd.

De belangrijkste wijziging bestaat in een veralgemening van de bedragen van de rechtsplegingvergoeding voor sociale zekerheidsgeschillen tot alle geschillen die door de arbeidsgerechten behandeld worden. Eigenlijk keert men terug naar de situatie van vóór de wet op de verhaalbaarheid.

Het wetsontwerp moet nog ter behandeling in het Parlement ingediend worden. We hopen dat de wijzigingen tegen eind 2009 in werking zullen treden.

Deze drastische vermindering van de geldende bedragen is financieel een opsteker voor onze leden en onze juridische diensten. Weliswaar blijven syndicale pleiters uitgesloten van het principe van de verhaalbaarheid, zaak die wij aangevochten hebben in onze vordering tot vernietiging voor het Grondwettelijk Hof. Op dat punt zullen we dus druk moeten blijven uitoefenen.

Hilde.duroi@abvv.be (02 252 82 52)

Nieuwe ontslagreden maakt ontslag willekeurig

Na 12 jaar dienst werd een chauffeur ontslagen met een opzegvergoeding voor 28 dagen. De C4 vermeldde "gebrek aan werk" en de werkgever leverde een attest af waarin hij erkende dat de werknemer altijd voldoening had gegeven. Pas nadat de arbeider een rechtszaak wegens willekeurig ontslag startte, riep de werkgever tekortkomingen in. De Arbeidsrechtbank van Mouscron liet de werkgever toe om de nieuwe feiten in te roepen en deze te bewijzen met alle middelen van recht. Het Arbeidshof waarbij de werknemer beroep aantekent, fluit de arbeidsrechtbank terug. Het stelt vast dat artikel 63 van de Arbeidsovereenkomstenwet de werkgever niet verplicht om het ontslag te motiveren. De werkgever mag de rechtszaak afwachten om de reden van het ontslag in te roepen en kan gedurende de procedure andere ontslagredenen inroepen dan degene die hij opgaf bij het ontslag. Wanneer de werkgever bij het ontslag een welbepaalde reden inroept,

maar deze vervangt in de loop van de procedure, kan de rechter zich echter terecht vragen stellen over de waarde van het tweede motief waarvan hij kan vermoeden dat het werd ingeroepen om het eerste, zwakke motief te vervangen. Het Hof weigert geloof te hechten aan het nieuwe motief dat pas twee jaar na het ontslag werd ingeroepen, terwijl de werkgever voordien altijd erkende dat de werknemer voldoening gaf. Ook het andere motief, gebrek aan werk, wordt niet bewezen geacht. De werknemer was een polyvalent chauffeur die perfect in een andere afdeling waarvoor personeel werd aangeworven, had kunnen worden tewerkgesteld. De werkgever bewijst niet dat het ontslag niet willekeurig was, zodat de werknemer een vergoeding van zes maanden loon wordt toegekend.

Arbh. Bergen 26 mei 2009, A.R. nr. 21.270

jean-françois.macours@abvv.be

(02 506 82 55)

isabelle.vanhiel@abvv.be (02 506 83 49)

Seminarie over herstructureren op 14 oktober a.s.

Op 14 oktober organiseren de sociale partners een seminarie over herstructureren waarbij de studie inzake herstructureren in België wordt voorgesteld.

Het seminarie is het Belgische luik van een gemeenschappelijke studie over de herstructureren in de 27 EU-lidstaten dat de Europese sociale partners voeren in het kader van hun gemeenschappelijk werkprogramma.

Het seminarie heeft plaats van 9u tot 17u30 in de gebouwen van het VBO, Ravensteinstraat 4 te 1000 Brussel. Uitnodigingen met een gedetailleerd programma volgen.

ECHO REGIO'S

Huisvesting: verzekering inkomensverlies

In haar politiek memorandum van 19 juni 2009, gericht aan de (toekomstige) minister-president van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, Charles PICQUE, wijdt het Brussels ABVV bijzondere aandacht aan de huisvestingsproblematiek.

Sinds meerdere jaren is de toegang tot waardige en kwaliteitsvolle huisvesting (net zoals toegang tot werk) erg problematisch voor een groot deel van de Brusselse bevolking.

Afgezien van de welbekende eisen, nl. een uitbreiding van het openbaar woningpark, een omkadering van de huurprijzen en een rechtvaardigere fiscaliteit op vastgoed, heeft het ABVV de Regering om een specifieke maatregel gevraagd:

Het invoeren van een verplichte en kostenloze verzekering die alle huurders en eigenaars dekt tegen het verlies van inkomen als gevolg van ontslag of arbeidsongeschiktheid.

Een dergelijk verzekeringsmechanisme bestaat al in Vlaanderen en in Wallonië,

waar de eigenaars een gratis verzekering kunnen aangaan tegen onvrijwillig inkomensverlies. Onder bepaalde voorwaarden (enig eigendom, begrensd bedrag, maximale aflossingsduur) verleent deze verzekering financiële bijstand zodat de verzekerde in staat is zijn hypothecaire lening verder af te betalen.

De Brusselse maatregel die het ABVV voorstelt is origineel in die zin dat ze ook gericht is op de *huurders*, die ruimschoots in de meerderheid zijn in ons Gewest...

In deze tijden van ernstige economische crisis en toenemende werkloosheid zou dankzij deze maatregel vermeden kunnen worden dat talrijke werknemers gewoon op straat worden gezet, omdat ze hun contractuele verplichtingen jegens hun huisbaas of schuldeiser niet kunnen nakomen.

De nieuwe meerderheid heeft beslist dit project te bestuderen

samuel.droolans@abvv.be (02 552 03 59)

Het Memorandum 2009 van het ABVV-Brussel (dossier nr. 11 van juni 2009) is op eenvoudig verzoek gratis verkrijgbaar op het nr. 02 552 03 57 of bij veronique.bel@fgtb.be. Het kan ook gedownload worden op onze website www.abvvbrussel.be.

In het memorandum worden een reeks concrete ontwikkelingsmaatregelen voor Brussel toegelicht:

- *Ontwikkeling van de stedelijke economie*
- *Een steviger onderwijs- en opleidingssysteem*
- *De tewerkstelling van jongeren bevorderen*
- *De ontwikkeling van franchisebedrijven in de hand houden*
- *Werk-opleidingsreconversiecellen oprichten*
- *De mobiliteit verbeteren*
- *Matiging van de huurprijzen*
- *Meer collectieve voorzieningen.*

Studiedag "sectoren en de crisis"

De sectoren krijgen, onder meer via de sectorconvenants, een steeds belangrijker rol in het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid. Als motor voor het opleidings- en competentiebeleid. Als belangrijke actor in de aansluiting tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt. Als motivator en inspirator voor het creëren van duurzame tewerkstelling voor kansengroepen. Als partner om de uitdagingen van vergrijzing en toenemende krapttes het hoofd te bieden.

Ondertussen laat de economische crisis zich overal voelen, waardoor de focus van economie en werkgelegenheid verandert. Wat kunnen sectoren doen om de gevolgen van de crisis in te dijken? Voor welke knelpunten en uitdagingen staan sectoren om de komende jaren de werkgelegenheid opnieuw op te vijzelen? En welke verwachtingen koesteren ze ten aanzien van de overheid?

Tegen deze achtergrond en met een analyse van de sectorale cijfers organiseert het departement Werk en Sociale Economie op 1 oktober 2009 de studiedag "Sectorale uitdagingen in het licht van de crisis". De studiedag wordt afgesloten met een panelgesprek met sectorale sociale partners, onder wie Werner VAN HEETVELDE (AC Social Profit). Het geheel vindt plaats in 'De Schelp' (Vlaams Parlement) van 9u00-12u30. Via <http://www.werk.be.projectinfo.be> kunt u het programma vinden en inschrijven.

Gewikt en gewogen

Sinds begin juli is de nieuwe Regeringsploeg aan de slag. CD&V, sp.a en N-VA sloten een nieuw regeerakkoord af voor de periode 2009-2014.

Het bevat heel wat positieve sociaal-economische accenten, waarvan er vele sporen met ons memorandum. Zoals de prioriteit voor werk. Een werkgelegenheidsconferentie in het najaar moet van meet af aan een stevige impuls geven aan het werkgelegenheidsbeleid. Zowel via een werkgelegenheidsplan, als via een ambitieus investeringsplan, met investeringen in innovatie en in een groene economie. Het bevat ook een sterke sociale agenda, zoals de uitbouw van kinderopvang en de thuiszorg, een maximumfactuur voor thuiszorg en verzorging in het rusthuis, versterkte schooltoelagen en bijkomende sociale woningen. Ook het gelijkheidsbeleid in het onderwijs wordt voortgezet.

Maar we zien ook enkele bijzondere knelpunten:

- De aangekondigde besparingen, die vooral het overheidsapparaat maar ook de gesubsidieerde sectoren dreigen te raken. In het regeerakkoord is geen spoor te vinden van een nieuw sociaal akkoord in de social profitsector, het onderwijs of de openbare sector.
- De bijna volledige afwezigheid van nieuwe inkomsten: er is enkel sprake van een kilometerheffing voor vrachtwagens. En van herverdelende fiscale maatregelen is al helemaal geen sprake. Al wordt de Vlaamse jobkorting voortaan beperkt tot werknemers met een laag inkomen.
- En laatst maar niet in het minst de creatie van een aanvullende Vlaamse kinderbijslag en een Vlaamse hospitalisatieverzekering waarmee men op het terrein komt van de sociale

zekerheid. Bovendien kan de techniek van het invoeren van belangenconflicten en van het maximaal gebruik maken van de eigen bevoegdheden de politieke verhoudingen in dit land verzieken.

Zoals in het regeerakkoord wordt vermeld wordt een besparingspad gevolgd met het oog op een evenwicht in 2011 (structureel in 2012).

Het gewicht van de besparingen ligt op de beperking van de jobkorting (die voortaan wordt beperkt tot de 600.000 laagste verdiemers, die nog 135 euro per jaar krijgen) en vooral op structurele besparingen in het overheidsapparaat en de gesubsidieerde sectoren (zie structureel, in de tabel).

Deze structurele besparingen worden onder meer bekomen via het niet-indexeren van de beleidskredieten in 2010 en 2011 en via besparingen op werkingsmiddelen en loonkosten en op subsidies. Een aantal sectoren ontsnappen (gedeeltelijk) aan de besparingsdans: onderwijs en enkele welzijnssectoren (Vlaams Agentschap personen met een handicap; loonsubsidies kinderopvang; jongerenwelzijn; thuiszorg; sociale en beschutte werkplaatsen)

Deze vergaande besparingen laten toe om een evenwicht te bereiken in 2011 én om gaandeweg ruimte te creëren voor nieuwe beleidsinitiatieven, gaande van 80 mio euro in 2010 tot 1.400 mio euro in 2014. Een belangrijke impuls is daarbij voorzien voor 'nieuw sociaal beleid', met name 10 mio euro olopend tot 280 mio in 2014. Naast kinderopvang en schooltoelagen is daarbij sprake van... een kindertoeslag en een hospitalisatieverzekering (al is deze laatste piste pas gepland voor 2014 en moeten nog heel wat procedures worden doorlopen).

mspruyt@vlaams.abvv.be (02 506 82 20)

Enkele cijfers

	2010	2011	2012	2013	2014
Tekorten (ongewijzigd beleid)	2.100	1700	1450	975	450
Besparingen					
Jobkorting	635	635	635	635	635
Structureel	540	840	1160	1160	1160
Eenmalig	420	300			
Saldo	- 500	Evenwicht	+ 350	+ 800	+ 1400

Kapitalisme: alsof er niets gebeurd is...

Enkele signalen wijzen op een bescheiden economisch herstel. Tijd dus om in enkele regels het geheugen op te frissen. Laat ons het bijvoorbeeld hebben over de oorzaken en de gevolgen van de crisis, over de verantwoordelijkheden, over de goeie voornemens.

De schulddigen hebben blijkbaar een zeer kort geheugen en (nu de BEL 20 het weer beter doet) geven ze er de voorkeur aan om de gevaren van het economisch, financieel en banksysteem te minimaliseren. Maar wij zitten wel nog altijd met de gebakken peren: de implosie van het systeem had en heeft gevolgen voor de werkgelegenheid (tienduizenden werknemers op straat), voor de overheidsfinanciën (die zijn er belabberd aan toe) en ook voor de sociale zekerheid (vertoont een deficit).

De banken werden gered met het geld van de belastingplichtigen. Gaan die banken nu echt de weg kiezen die naar de volgende crash leidt? Blijkbaar wel... In advertenties en via reclameboodschappen spiegelen de banken en verzekeraars ons weer van alles en nog wat voor. Allerlei slogans en affiches op het stationsperron, in bushokjes, op gebouwen... soms echt ongepast, zoals "La Bourse pour toutes les bourses" (De Beurs voor ieders beurs).

Bepaalde personaliteiten (met een blindelings vertrouwen in het kapitalisme en een diepe minachting voor het algemeen belang en voor de overheid) worden (met algemene bijval) omhooggeschoten en bekleden een hoge functie in een of andere financiële instelling van dit land. Nemen we bijvoorbeeld Bruno Colmant (tot voor kort nog Directeur van de Brusselse Beurs) die Deputy CEO bij Fortis Holding werd. Die voorvechter van het neoliberalisme en tegenstander van elke vorm van regulering zal de aandeelhouders zeker niet teleurstellen. Bruno Colmant is ondermeer co-auteur van een Franstalig boek dat de titel "L'efficience des marchés" meekreeg. In een interview aan de Franstalige krant Le Soir (februari 2008) verklaarde hij ook dat het kapitalisme nu eenmaal tot de natuurlijke orde van de mensenmaatschappij behoort. Vandaag is hij er rotsvast van overtuigd dat de markteconomie van nature uit tot discipline leidt. Net nu de wereldcrisis

het omgekeerde aantoonde, toch blijft het geloof van de heer Colmant onvoorwaardelijk.

Enkele maanden geleden vonden (internationale en nationale) politici gewoon geen woorden om de uitspattingen van het systeem, de schurkenstreken en het lef van sommige bankiers te bestempelen. "Reguleren" was het gemeenschappelijke toverwoord, iedereen was hiervan een overtuigd aanhanger. Maar vandaag, nu de financiële speculatie herneemt, blijven de verantwoordelijken ongestraft, en komt er van regulering niets in huis.

Wij willen dit soort geheugenverlies absoluut vermijden, we herinneren eraan dat de crisis het resultaat is van een slecht verdeelde groei, van sociale ongelijkheden, van een in de hand gewerkte schuldenlast bij de bevolking, en ook van een gebrek aan regulering in de financiële wereld, gebrek dat uiteindelijk fataal bleek. De sociale zekerheid en de openbare diensten zitten er voor niks tussen!

Ons land zit hierdoor met een begrotingsdeficit, het is dan ook niet meer dan normaal dat ook de wereld van het kapitaal een bijdrage gevraagd wordt. Hiervoor zijn moedige politieke keuzes nodig, het kan niet dat alleen de werknemers offers moeten brengen. Eisen van de banken dat ze de Staat beginnen terug te betalen zou alleen maar van een elementaire logica getuigen... nu de banken heel fier opnieuw flinke winsten aankondigen (meerdere miljoenen euros)...

Vroeg of laat moeten we de moed opbrengen om een belasting op kapitaalsinkkomsten in te voeren, om het bankgeheim op te heffen. Om het taboe van de collectieve arbeidsduurverkorting (een mogelijke oplossing voor de werkloosheid) eindelijk te doorbreken. Om te breken met het 'rampkapitalisme'¹ en te bouwen aan een ander model, dat stoelt op solidariteit, duurzame ontwikkeling en sociale rechtvaardigheid.

Waartoe dient praten over 'verandering' anders?

aicha.magha@fgtb.wallonne.be
(02 506 82 371)

¹ Naomi KLEIN, *De shockdoctrine: de opkomst van rampkapitalisme*, Vertaald uit het Engels door M. Stoltenkamp, Uitgeverij De Geus, 2007.

Televisie-uitzending "Regards" FGTB: "de sociale economie: een oplossing voor de crisis

Volgens de definitie berust de sociale economie op 4 criteria:

1. Het doel van de economische activiteit is diensten te verlenen aan de leden of aan de gemeenschap
2. Beheersautonomie
Geen enkele vennoot bezit op directe of indirecte manier de meerderheid van het kapitaal
3. De democratische besluitvorming
- 1 persoon = 1 stem (en niet 1 aandeel = 1 stem)
- de informatie aan en de deelname van de werknemers worden bevorderd
4. De voorrang aan personen en werk t.o.v. kapitaal bij de verdeling van de inkomsten

Dit betekent een beperking van de vergoeding van het kapitaal, het dividend is inderdaad beperkt tot 6%. Deze solidaire ondernemingen streven andere doeleinden na dan louter winst en hebben duizenden jobs gecreëerd in talrijke activiteitensectoren.

Het team van "Regards" heeft 4 van die bedrijven ontmoeten, waarbij voorrang werd gegeven aan kleine structuren: Socomef, Atelier régional de mécanique (ARM), Secosnack en JD'C innovation.

De aflevering van het Waals ABVV, die geproduceerd werd door de CEPAG, wordt uitgezonden op **26 september om 10:30u op la Une**. Een heruitzending volgt op **30 september rond 23:30u op la Deux**. Een uittreksel van de uitzending zal worden aangeboden op **1 oktober, na het laatavondsnieuws op la Une**.

Meer info: daniel.wojtalik@cepag.be (02 506 83 96)

Het EVV vraagt duidelijkheid over de politieke oriëntaties van de Commissie

Hoewel het dossier van de transnationale bedrijfsakkoorden opgenomen is in de sociale agenda 2005-2010 van de Europese Commissie, zit het al jaren in het slop, hoofdzakelijk omdat de werkgevers een rechtskader, ook al is het optioneel, gewoon afwijzen. Na jaren van studies en seminaries heeft de Commissie nu een werkgroep van deskundigen opgericht die tegen mei 2011 concrete pistes voor de toekomst moet voorstellen. Wij hopen dat deze nieuwe wending in het dossier geen manoeuvre is om tijd te winnen en dat uiteindelijk rechtszekerheid geschapen zal worden voor dit soort transnationale overeenkomsten die steeds talrijker worden in Europa. Het ABVV blijft dit dossier met argusogen volgen.

Het debat in het Europees Parlement over de herverkiezing van Barroso aan het hoofd van de Europese Commissie woedt volop en is bij het verschijnen van deze editie misschien al beslecht. Het Europees Verbond van Vakverenigingen (EVV) heeft de "politieke oriëntaties voor de volgende Commissie" van Barroso aandachtig bestudeerd en de uitredende voorzitter meer duidelijkheid gevraagd over zijn voorstellen om uit de crisis te geraken, komaf te maken met de dereguleringen, de werkgelegenheid te beschermen en een sociaal beleid te voeren.

Het EVV van zijn kant stelt een sociale "new deal" voor met o.a. :

- Meer investeringen in een grootscheeps relanceplan van de Europese economie.
- Een duidelijker financiële regulering van de Europese financiële wereld.
- Een versterking van de rechten van de werknemers door de goedkeuring van een sociaal vooruitgangprotocol en de herziening van de detacheringsrichtlijn als antwoord op de arresten van het Europees Hof van Justitie in de zaken Laval, Viking, Rüffert en Luxemburg).
- De oprichting van een Europees orgaan voor het beheren van de herstructurering van de automobielsector (naar het

voorbeeld van de EGKS).

Het EVV dringt eveneens aan op de noodzaak van een sterkere afstemming van het fiscaal beleid, van de strijd tegen preciaire arbeidscontracten, een versterking van het leiderschap van Europa in de strijd tegen de klimaatverandering op de conferentie van Kopenhagen (december 2009), van een echt Europees industrieel beleid dat een billijke overgang naar een koolstofarme economie mogelijk maakt en van het waarborgen van kwaliteitsvolle openbare diensten.

Seizoenarbeid

Onder meer op vraag van het ABVV heeft het EVV de Commissie aangeschreven om duidelijkheid te vragen over de voorstellen waaraan gewerkt wordt in het kader van het migratiebeleid, onder meer in verband met seizoenarbeiders en de werknemers die binnen een onderneming gemuteerd worden. Het EVV maakt ernstig voorbehoud t.a.v. deze voorstellen en vraagt de toepasselijke sociale normen (met als principe de gelijke behandeling) in de hele Unie vooraf te garanderen voor alle seizoenarbeiders en voor alle interne bedrijfsmutaties.

rafael.lamas@abvv.be (02 506 82 73)

INTERNATIONALE RELATIES

Roemenië. De 3e activiteit van het samenwerkingsproject tussen ABVV/ACOD en de Roemeense vakbond CNSLR-Fratia zal midden november plaats vinden in Predeal. Het project gaat over het ontwikkelen van basis en kadervorming voor sociaal overleg en onderhandelen en wordt mede gefinancierd door de FOD WASO.

Werelddag rond waardig werk. Op 9 oktober organiseren het ABVV en het ACV een evenement met meer dan 2.000 afgevaardigden in Thurn & taxis; antwoorden (gebaseerd op waardig werk) bieden op de crisis, dat zijn onze basiseisen aan de regering.

Eerste Summerschool van de PERC (regionale structuur van het IVV voor Europa in de brede betekenis van het woord) op 7-8 september.

Crisis: waardig werk op alle fronten

Nog slechts enkele weken scheiden ons van 7 oktober, door het Internationaal Vakverbond uitgeroepen tot "Werelddag voor waardig werk". Dit jaar heeft 7 oktober wegens de wereldcrisis wel een heel bijzondere betekenis voor alle werknemers. Volgens het IAB zouden er eind 2009 om en bij de 50 miljoen werklozen bijkomen en zouden 200 miljoen werknemers in extreme armoede leven. Op wereldvlak hebben 8 op de 10 mensen geen enkele vorm van sociale bescherming. Sinds het einde van de jaren 90 klaagt de IAO de gevaren van een sociaal, economisch en politiek onleefbare globalisering aan. Reeds in 1999 stelde de IAO 'waardig werk' als een fundamentele doelstelling (recht op werk, sociale bescherming en sociale dialoog) voorop en in 2008 wees zij er nog op dat de waardig werk-agenda een sleutel is tot een eerlijke globalisering. In 2009 keurden werkgevers, vakbonden en regeringen in de schoot van de IAO een "wereldpact voor werk" goed om uit de

crisis te geraken; centraal in dit pact staat het thema van waardig werk. Waar het op aankomt, is een grondige hervorming van de economische wereldorde. De verklaring van de G20 in april 2009 bereidde de weg voor; een vakbondsdelegatie, waaronder het ABVV, gaat nu naar Pittsburgh (de volgende bijeenkomst van de G20 vindt plaats van 23 tot 25 september) om in die zin druk uit te oefenen. Anderzijds werkt ook de campagne voor waardig werk waarbij het ABVV naast een aantal ngo's nauw betrokken is, in diezelfde richting en is zij al aan haar tweede jaar toe. En vergeten we niet dat in juli jl. de Kamer van Volksvertegenwoordigers nog stemde over een resolutie over de sociale normen, de dimensie waardig werk, in het kader van de globalisering. Tot slot organiseert het ABVV op 9 oktober in Turn & Taxi's te Brussel een grote militantenbijeenkomst over onze vakbondsantwoorden.

Cecile.drion@abvv.be (02 506 88 63)